

Briand bo zastopal sovjete.

MRZLIČNE PRIPRAVE PRED OTVORITVIJO SEJLIGE NARODOV

Francoski zunanji minister Briand vodi v Ženevi pogajanja za evropski mir. — Dobil je privoljenje sovjetov, da se pridružijo razpravam o načrtih za dogovor. — Boj proti opoziciji na Ruskem.

ZENEVA, Švica, 5. decembra. — Izjava sovjetov, da bodo razmišljali, če naj se pridružijo splošnemu evropskemu mirovnemu programu, je bila glavni rezultat pogovora, ki je trajal včeraj popoldne dve uri med Maksimom Litvinovom, ruskim zastopnikom pri razoroževalni komisiji, ter francoskim zunanjim ministrom Briandom.

Konečno zavrnitev Sir Austen Chamberlaina, angleškega zunanjega ministra potom Brianda kot posredovalca, da sprejme ruske delegate, je smatrati za drugi najbolj važni razvoj na predvečer sestanka sveta Lige narodov. Zavrnitev se je završila na temelju izjave, "da bi predstavljalo to preveč veliko zadrego za konservativno vladno sedanjem času."

Francoski državnik, ki je sprejet kot starina Liginih delegatov, je otvoril včeraj zjutraj svoj glavni stan v hotelu, kjer stanuje. Objavil je, da bo sprejel vsakega, ki bo prišel, da pa sam ne namerava obiskati nikogar. Njegova sprejemna soba je bila vsled tega krog poldne slična čakalnici kakega priljubljenega zdravnika, toliko državnikov ga je obiskalo.

Prvi so bili Romunci, katerim so sledili Poljaki. Sir Austen je prišel za lunč, ki je trajal eno uro. Po lunču je dospel nemški zunanji minister Stresemann, ki je ostal pri Briandu tudi eno uro. Temu obisku je sledila konferenca z Rusi. Nato so prišli na vsto Beneš, Politis iz Grške in italijanska delegacija.

Proti koncu popoldneva, ko je bil Briand že očitno izmučen, je prišel kitajski delegat, zastopajoč pekinški režim Čang Tsolina.

V družbi Brianda se je nahajal ves dan njegov tovariš Joseph Paul-Boncour, francoski delegat na razoroževalni konferenci.

MOSKVA, Rusija, 5. decembra. — Joseph Stalin je imel včeraj tukaj pred 15. kongresom komunistične stranke govor proti opoziciji, ki je trajal skoro sedem ur. On ni hotel vpoštevati od Kameveva in Rakovskega podpisanega poziva, v katerem je naprosila opozicija za pravico, da sme ostati v stranki. Obljublja v svoji petici, da se bo podvrgla sklepom kongresa ter ustavila svojo agitacijo za ustanovitev nasprotne stranke, da pa lahko ohrani svoja osebna mnenja in nazore.

S tem pa Stalin nikakor ni bil zadovoljen. Zahteval je podrejenost ne le v dejanjih, temveč tudi v mislih. Rekel je:

— Člani opozicije se morajo duševno podvreči. Misli morajo kot misli stranka. Razkriti in navesti morajo tajne organizacije, če nočejo, da bi jih vrgli iz stranke.

Predložil je v svojem govoru izčrpano poročilo glede notranje in zunanje politike stranke ter zaključil z besedami:

— Komunizem bo zavojeval našo deželo, — zavojeval bo ves svet!

BRATIANOVA POLITIČNA ZAPUŠČINA

Koalicijski načrt z a o-
brambo Romunske. —
Ni bilo mogoče pridobiti
opozicije z izjavo, da
bodo sovražniki Romun-
ske profitirali iz seda-
njega položaja.

BUKAREŠTA, Romunska, 5. decembra. — Liberali ali vladna stranka so utemljili svoj poziv na narodno kmečko stranko, naj se pridruži stvarjenju narodne vlade, z izjavo, da bi enotnost preprečila sovražnikom Romunske, da bi profitirali iz delikatnega položaja, ustvarjenega vsled smrti kralja Ferdinanda in ministrskega predsednika Jon Bratianu. Liberalci so izjavili, da so na tehtnici trije glavni interesi, ki se glase:

— Prvič, vzdržanje obstoječega ustavnega režima, ki izključuje prejšnjega prestolonaslednika Karola. Drugič, obramba in rehabilitacija dežele in hranjenje zunanje politike, uveljavljene na temelju pogodb zadnje vojne. Tretjič, pospeševanje normalizacije dežele.

Da se zagotovi izvedenje tega programa so obljubili liberalci splošne volitve ter predlagali, da naj dobi narodna kmečka stranka 45 odstotkov sedežev v novi zbornici.

Predlogi liberalcev pa so bili zavrnjeni. Narodna kmečka stranka je izjavila, da ne deli strahu liberalcev, da bi proste volitve proizvedle nevarno agitacijo. Ravno nasprotno pa je bila prepričana, da bo to zmanjšalo strankarsko napetost, ter zopet uveljavilo zupanje.

Razvnetega je trdila kmečka stranka, da se bo z odpravljenjem sedanjih omejitev vojne prava in cenzure ustvarilo doma in v inozemstvu vtis o romunski moči, ker bi se na ta način uničilo idejo, da so bile te omejitve potrebne, da se za prekupeške ideje in prekupeške gibanja.

M. Titulescu, romunski minister za zunanje zadeve, kojega zdravje je bilo skoraj popolnoma zopet vrnjeno, se je včeraj zvečer napotil v Ženevo, kjer bo zastopal Romunsko, ko bo Liga obravnavala razprve glede madžarsko-romunskega zemljiškega spora.

Titulescu bo odšel pozneje v Rim, kjer bo skušal pregovoriti Mussolinija, da so Romunci še vedno pravi tako veliki latinski bratje kot so bili nekoč. Čeprav je liberalna vlada zavrnila skoro vse stvari, katere je storil prejšnji ministrski predsednik Averescu, tekom svojega obiska v Rimu.

Ozrl se je bo tudi naokrog po Evropi glede posojila, da se zopet napolni že skoro prazno romunsko državno kaso.

Poljska posadka v Gdanskem.

VARSAVA, Poljska, 5. decembra. — Poljski diktator Piłsudski je izdal, oglašeno z včeraj objavljeno poročilo, v svoji lastnosti kot vojni minister dne 30. oktobra tajno povelje, soglasno s katerim se je ustanovilo v Gdanskem poljsko posadko. Ustava proste države Gdansk prepoveduje izrečno, da bi se napravilo mesto za vojaško posadko. Ustava proste države Gdansk prepoveduje izrečno, da bi se napravilo mesto za vojaško posadko. Ustava proste države Gdansk prepoveduje izrečno, da bi se napravilo mesto za vojaško posadko.

PREMOGARSTVO JE ŽE ZASTARELA INDUSTRIJA

V New Yorku je imel delavski voditelj Margolis predavanje, v katerem je imenoval premogarstvo zastarelo industrijo. — Strahopetnost Ameriške Delavske Federacije večja aroganco delodajalcev.

— Premogarska industrija je težko bolna, — je izjavil v nedeljo zvečer Joseph Margolis v svojem predavanju v Labor Temple na istočni 84. cesti v New Yorku. Kljub snežnemu viharju se je zbralo precej poslušalcev, ki so prišli z vseh strani poslušat govornika.

Kot pri bolnem človeku, pri katerem so izgubili najbolj slavni znanstveniki in specialisti vse upanje, so se tudi krog premogarske industrije zbrali vsi mogoči kušnarji in sleparji, da prodajajo svojo metnost, čeprav je očitno, da je industrija v svojem dosedanjem rasti popolnoma uničena.

Razcepljena v sedem tisoč premogarskih družb, predstavlja industrija sliko velikanse zmede, ki dela velikanški vtis na življenje 800,000 premogarjev in njihov družin, kajti za komaj polovico tega števila delavcev je dovolj dela. Margolis je pokazal, kako je postalo premogarstvo, vsled razkritja in iznaidbe številnih nadomestil, med katerim je prav posebno kurjenje ladij s petrolejem, zastarela industrija.

Dočim se je produktivnost v drugih industrijah podvojila ali celo početrila, je opaziti v premogarstvu skoro stagnacijo. Glede organiziranja delavstva pa je ta industrija odločno nazadovala. Ob času Jacksonville dogovora je bilo še šestdeset odstotkov premogarjev v industriji mehkega premoga organiziranih in aprila 1927, ob izpitu, ki je dovedlo do še sedaj trajajoče stavke v Pennsylvaniji, Ohio in West Virginiji, je bilo organiziranih le še 25 odstotkov delavcev.

Potem ko je govornik podrobno opisal boj premogarjev v Pennsylvaniji in Coloradu, je opozoril na to, da je dovela naravnost nevarna strahopetnost Ameriške Delavske Federacije napram vladi, jočim oblastim do tega, da se je kapitalistična diktatura sedaj obrnila proti Delavski Federaciji.

V kritičnih časih je Ameriška Delavska Federacija nudila svojo pomoč, da se uniči IWW in druge radikalne delavske organizacije, in velekapitalisti so sedaj na delu, da nadomestijo Amer. Delavsko Federacijo s svopimi lastnimi kompanijskimi unijami, podpiranimi od individualnih "Yellow dog" kontraktov.

Le vsled dejstva, — je nadaljeval Margolis, — da je bila Ameriška Delavska Federacija vedno pripravljena privoliti v vsako neumnost, če bi morala v velikih položajih moško nastopiti, so mogla tako orodja kapitalistične vlade kot sodnik Schechter izdati "injukeje", ki so napravile bivanje na cesti ali v cerkvi za zločin, ter omogočiti Interborough Co. v New Yorku, da zahteva "injukeje" bi bi prepovedala trem milijonom delavcem širjenje ideje strokovnega organiziranja. Le vsled poble strahopetnosti in malenkosti Ameriške Delavske Federacije ob času IWW zasledovanj, je moglo priti take dač.

V nadaljnjem poteku svojih izjav je skušal govornik dokazati, da je obstoječa kapitalistična družba doprinesla dekaz, da ni v stanu uporabiti na korist celokupnega naroda neizmernih sredstev, ki so ji na razpolago. Kljub velikanškemu razvoju industrije, ki bi omogočil, da se proizvede več kot dovolj za vse, je sedanj sistem nezmožen razdeliti produkcijo in delo na pameten in smoten način. Milijoni so brez

Preseljevanje na jug ustvarja nezaposlenost.

EASTHAMPTON, Mas., 5. dec. Tristo delavcev je bilo odpuščenih od West Boylston Textile Co., ki je premestila 33,000 strojev v svojo stransko napravo v Birmingham, Alabama. Daljše delavne ure in nižji davki so napotili kompanijo, da je izvedla preselitev.

Bačni ropar ujet v Utah.

SALT LAKE CITY, Utah, 5. dec. — Potem ko se je peljal s svojim avtomobilom skozi tri oddelke več kot dvesto milj, ki so ga zasledovali, je bil prijet C. Redding iz Los Angelesa od zasledovalcev iz tretje skupine dve milj južno od Kanosh, Utah. Prevredil so ga v Provo, Utah, kjer se je priznal krivim roparke v Pleasant Grove. Nekako \$1200 plena se je našlo pri Reddingu in tudi cigarete o škafličico v obliki revolverja, s katero je izvedel napad.

Viharji v Kaspiškem morju.

MOSKVA, Rusija, 5. decembra. Tekom viharjev v Kaspiškem morju so utonili, soglasno z zadnjimi poročili, sto in štirje ljudje. Devetsto ribičev se še pogreša, dočim je 500 nedeljnih običalov v ledu. Velik strah obstaja glede moštva, ker je mogoče ali nič hrane na ladjah.

Moskovski listi prepovedani v Palestini.

JERUZALEM, Palestina, 5. decembra. — Listi Pravda, Izvestija in židovski list Emes, ki izhajajo v Moskvi, so bili v Palestini prepovedani. Vlada je včeraj objavila tozadevni dekret.

STRAŠNE ŽRTVE INDUSTRIJE

Na bojnem polju dela v Združenih državah obleži vsak dan 63 mrtvih. — Nikjer drugod se ne po-
habi toliko delavcev kot v Ameriki. — Tajnik Davis je v teoriji za višje mezde.

WASHINGTON, D. C., 5. decembra. — Vsled nezgod, katere bi bilo mogoče preprečiti se ubije vsaki dan v ameriških obratih 63 delavcev, — je izjavil delavski tajnik Davis v svojem letnem poročilu, ki je bilo včeraj objavljeno.

Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

Nobenega petja brez vina.

LOS ANGELES, Cal., 5. dec. — Petdeset članov italijanskega florentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

— Noben drugi industrijski narod ne proizvede toliko blaga in v nobeni drugi deželi se ne ubije ali pohabi toliko delavcev v industriji. — je izjavil tajnik Davis. — Naša industrija v mirnih časih ubije vsako leto več ljudi kot jih rentinskega zbora, ki gostuje sedaj v Los Angeles, je naslovilo skih bojnih peljih v svetovni vojni. Frank Henleya, ultimatum, v katerem je izjavil tajnik Davis, se zavzema v tem se glasi:

POZOR ČITATELJI!

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

v LJUBLJANI

so bile odpisane tistim, ki so jih naročili. — Sprejeli so sledeče knjige:

VODNIKOVA PRATIKA za leto 1928;

HIŠA V STRUGI, povest;

VLADKA IN MITKA, opisi;

VODNIKI IN PREROKI, (zgodovinska razprava).

CENA VSEM ŠTIRIM \$1.50

Naročila pošljite na: —

"Glas Naroda"

82 Cortlandt Street,

New York

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevati našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. 500 \$ 9.40	Lir. 100 \$ 6.10
Din. 1,000 \$ 18.80	Lir. 200 \$ 11.90
Din. 2,500 \$ 46.25	Lir. 500 \$ 28.75
Din. 5,000 \$ 92.00	Lir. 1,000 \$ 56.50
Din. 10,000 \$ 182.00	Lir. 2,000 \$ 113.00

Za pošiljate, ki prejemajo Desetisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nahajajo se na vsaki strani pisma navajamo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. ZOŠČENKO:

STRIC

Dva dni je Timofej Vasiljevič iskal svojega nečaka Serjoža Vlasova, našel pa ga je šele tretji dan, stoprav pred odhodom, slučajno: na tramvaju.

Timofej Vasiljevič je stopil na tramvaj in izlekel desetak, da plača listek, ko mu pade pogled na sprevodnikov obraz, ki se mu je zdel znan. Timofej Vasiljevič ga pogleda še enkrat: v resnici, nobenega dvoma, — to je Serjoža Vlasov v lastni osebi, zdaj konduktor.

— Hej! — je zavpil Timofej Vasiljevič. — Serjoža! Ali si to ti, prijateljček?

Sprevodnik je bil v zadregi in zavijajoč po nepotrebnem kolo-barček voznih listkov, je rekel: — Takoj stric! ... Moram samo še dati vsem vozne listke.

— Dobro, dobro, le opravi, — reče stric veselo. — Jaz lahko počakam. — In smeje je razkladal sopotnikom:

— To je moj nečak veste, Serjoža Vlasov, sin mojega brata Pjotra. Nisem ga videl že sedem let... To mreino! Timofej Vasiljevič je z zadovoljstvom gledal svojega nečaka in mu zaklical:

— Ali pa veš, Serjoža, da te, prijateljček moj, že dva dni okoli iščem? Rijem po mestu, ti si pa tukaj! Konduktor... Iskal sem te na starem stanovanju, v Raznočimajli ulici. Ni ga tukaj, so mi povedali, preselil se je. Kam, vprašam, se je pa preselil? Povejte mi no, pravim! Jaz sem njegov rodni stric. Ne vemo, so mi rekli... A ti si, glej ga, tukaj, in konduktor, ali ne?

— Da! — je potrdil nečak tiho.

Stric se je ves srečen smejal in zaljubljen gledal svojega nečaka. Ta pa je bil vidno v zadregi in v izvrševanju svojih službenih dolžnosti ni prav vedel, kaj bi rekel in kako bi se zadržal nasproti stricu.

— Tako, — je začel stric znova, — Konduktor si torej? — Pri tramvaju?

— Da, konduktor...

— Glej no, kakšno naključje to! Sliši, Serjoža, prijateljček

Zagotovo odpravi BOLEČINO.

Obupani ljudje, ki trpe vsled ostrih bolečin kot da bi jih kdo zbadal z nožem, ki trpe na ledicah, lahko dobe dobrodošlo pomoč, ako si pripišejo Johnson's Red Cross ledični obliž. To jih bo skoraj takoj rešilo strašnega trpljenja ter ne bo motilo zdravljenja, ki ga je predpisal zdravnik.

Johnson's Red Cross ledičnega obliža se ne sme smatrati kot kakršnokoli zdravilo za organske bolezni — v slučaju takih bolezni morate vedno vprašati svojega zdravnika za svet.

Johnson's Red Cross ledični obliži grejo in pomirja. Njega blagodejni uspehi trajajo tedno časa, dokler ga nosite na sebi. Zagotovo vprašajte lekarnarja za velik Red Cross ledični obliž z rdečim flanelastim ozadjem. Pri vseh lekarnarjih. — Advt.

moj? Stopim v tramvaj, pogledam okoli sebe, in glej: obraz tega konduktarja se mi zli tako znan. Pa si to ti! Lahko si misliš, kako sem vesel in zadovoljen...

Sprevodnik je prestopil z enega noge na drugo in slednjič rekel: — Ampak plačati morate stric — Morate vzeti listek... Kam se peljete?

Stric se je blaženo smejal in flegmatično z roko po sprevodnikovi torbi... — Seveda bi bil plačal, pri moji veri, plačal bi bil, če bi bil stopil v kakšen drug tramvaj ali pa tegale zamudil. Pa bi bil šel moj denar... Peljam pa se, Serjoža, prijateljček moj, do kolodvora.

— Dve postaji, — je dejal sprevodnik službeno, gledajoč proč.

— No, kaj tu govoriš! — je vprašal stric začudeno. — Ali to resno misliš?

— Mora se plačati, stric, — je dejal sprevodnik tiho. — Dve postaji. Tako je prepis, da se ne sme nihče voziti brez listka.

Timofej Vasiljevič je razzaljeno stisnil ustnice in strogo pogledal svojega nečaka. — Kaj pa hočeš prav za prav? Svojega lastnega strica oporoti?

Sprevodnik je pusto gledal skozi okno.

— Ti si maroder, — je dejal stric besno. — Jaz te, presneti poba, celih sedem let nisem videl. Ti pa? Zahtevaš od mene denar za vožnjo! Od svojega rodnega strica! Nikar tako ne mahaj z rokami! Čeprav si moj rodni nečak, se tvojih rok nič ne bojim. Nikar tako ne mahaj, pravim, in ne daj ljudem tu vetra. — Timofej Vasiljevič je obrnil svoj desetak še parkrat med prsti in ga spravil v žep. — Kaj se pa to pravi, — se je potem obrnil do sopotnikov, od lastnega strica zahteva! Dve postaji, pravi... Ha?

— Plačati! — je rekel sprevodnik, skoro jokaje. — Nikar se ne hudi, tovariš stric. Saj to ni moj tramvaj. To je državni tramvaj. To je narodna imovina. — Pa dobro, narodna imovina, — reče stric — A kaj to mene briga? Ampak ti, prokleti poba, bi lahko ustregel prošnji svojega rodnega strica. Bi rekel: Le spravite stric, svoj težko prislужeni desetak, pa se peljite na zdravje! In tramvaj bi zaradi tega ne propadel. Vidiš, pripeljal sem se po železnici... Konduktor ni bil nikakršen moj sorodnik, pa je vendar dejal: Prosim vas, Timofej Vasiljevič, je dejal, pustite denar... Le kar sedite... In me je pripeljal na pravo mesto. Pa ni bil moj sorodnik, ampak samo rojak. A ti, kako postopaš ti s stricem? Ne, ne plačam ti nič.

Sprevodnik si je z rokavom o-

čistil obraz, in glej: obraz tega konduktarja se mi zli tako znan. Pa si to ti! Lahko si misliš, kako sem vesel in zadovoljen...

Sprevodnik je prestopil z enega noge na drugo in slednjič rekel: — Ampak plačati morate stric — Morate vzeti listek... Kam se peljete?

Stric se je blaženo smejal in flegmatično z roko po sprevodnikovi torbi... — Seveda bi bil plačal, pri moji veri, plačal bi bil, če bi bil stopil v kakšen drug tramvaj ali pa tegale zamudil. Pa bi bil šel moj denar... Peljam pa se, Serjoža, prijateljček moj, do kolodvora.

— Dve postaji, — je dejal sprevodnik službeno, gledajoč proč.

— No, kaj tu govoriš! — je vprašal stric začudeno. — Ali to resno misliš?

— Mora se plačati, stric, — je dejal sprevodnik tiho. — Dve postaji. Tako je prepis, da se ne sme nihče voziti brez listka.

Timofej Vasiljevič je razzaljeno stisnil ustnice in strogo pogledal svojega nečaka. — Kaj pa hočeš prav za prav? Svojega lastnega strica oporoti?

Sprevodnik je pusto gledal skozi okno.

— Ti si maroder, — je dejal stric besno. — Jaz te, presneti poba, celih sedem let nisem videl. Ti pa? Zahtevaš od mene denar za vožnjo! Od svojega rodnega strica! Nikar tako ne mahaj z rokami! Čeprav si moj rodni nečak, se tvojih rok nič ne bojim. Nikar tako ne mahaj, pravim, in ne daj ljudem tu vetra. — Timofej Vasiljevič je obrnil svoj desetak še parkrat med prsti in ga spravil v žep. — Kaj se pa to pravi, — se je potem obrnil do sopotnikov, od lastnega strica zahteva! Dve postaji, pravi... Ha?

— Plačati! — je rekel sprevodnik, skoro jokaje. — Nikar se ne hudi, tovariš stric. Saj to ni moj tramvaj. To je državni tramvaj. To je narodna imovina. — Pa dobro, narodna imovina, — reče stric — A kaj to mene briga? Ampak ti, prokleti poba, bi lahko ustregel prošnji svojega rodnega strica. Bi rekel: Le spravite stric, svoj težko prislужeni desetak, pa se peljite na zdravje! In tramvaj bi zaradi tega ne propadel. Vidiš, pripeljal sem se po železnici... Konduktor ni bil nikakršen moj sorodnik, pa je vendar dejal: Prosim vas, Timofej Vasiljevič, je dejal, pustite denar... Le kar sedite... In me je pripeljal na pravo mesto. Pa ni bil moj sorodnik, ampak samo rojak. A ti, kako postopaš ti s stricem? Ne, ne plačam ti nič.

Sprevodnik si je z rokavom o-

čistil obraz, in glej: obraz tega konduktarja se mi zli tako znan. Pa si to ti! Lahko si misliš, kako sem vesel in zadovoljen...

Sprevodnik je prestopil z enega noge na drugo in slednjič rekel: — Ampak plačati morate stric — Morate vzeti listek... Kam se peljete?

Stric se je blaženo smejal in flegmatično z roko po sprevodnikovi torbi... — Seveda bi bil plačal, pri moji veri, plačal bi bil, če bi bil stopil v kakšen drug tramvaj ali pa tegale zamudil. Pa bi bil šel moj denar... Peljam pa se, Serjoža, prijateljček moj, do kolodvora.

— Dve postaji, — je dejal sprevodnik službeno, gledajoč proč.

— No, kaj tu govoriš! — je vprašal stric začudeno. — Ali to resno misliš?

— Mora se plačati, stric, — je dejal sprevodnik tiho. — Dve postaji. Tako je prepis, da se ne sme nihče voziti brez listka.

Spomini z Vrhniko.

Piše Jože Zelenec.

Nastopno nedeljo je bil dan tu-ku, ko je v prvem nadstropju cerkajnega športnega društva z kev, pod cerkvijo dvorana, v kavsakovrstnimi dirkami in veselico teri se vsako večje slavlje završi z godbo in plesom, pod dvorano je pa še klet, z vsakovrstnimi dobrotami.

Že dopoldne so bile kolesarske dirke: dirke na različne razdalje.

Pri tekmi na 4 km, je zmagal Joško Grom (Trevnov). Privozil je namreč na cilj v šestih minutah.

Izmed tekačev pa je bil najboljši gostilničarjev sin Ivan Oblak, ml.

Izboren kolesar je brez dvoma tudi Stane Jesenovec, kateri je zmagal pri "polzevi dirki" ter po-tem izvajal na križpotu vsakovrstne kolesarske umetnosti. Na-za to pa je prevozil divjakrat pot k sv. Trojici od sv. Benarta mimo Cankarjeve rojstne hiše in Poljan-škove, ne da bi stopil kaj raz kole-za. Kdor pozna to strmo in vijuga-sto pot, se bo gotovo strinjal, da to ni lahko.

Popoldan se je igrala na Mula-jevi senožeti fotball tekma. Za- nameček pa je napravil Jelovškov Maks šel par krasnih skokov (fancy diving) raz most poleg Jurce v nerazlo Ijubljano ter obenem pokazal, da je tudi izbo-ren plaval. Lansko leto je menda za stavo stobil o Božiču raz most pri Verdu ter plaval do mostu pri pošti ter stavo dobil. Mogoče bo kdaj kot prvi Vrhnikan preplaval še angleški kanal.

Na Mali Šmarini pa je bilo zopet veliko slavlje. Vršilo se je namreč običajno "žegnanje" na vasi ter smo šli popoldne po "vampe" Praznovanje seveda ne bi bilo po- polno, da ni tudi godbe na harmo- niko, zato so bili godci v vsaki gostilni, na vasi namreč pri Obla- ku, Gregorovi in pri Turšiču (bivši Kosovi).

Ker za b-lo moč ni več takega pomanjkanja, se je dobilo povsod tudi kak kos kruha.

Ako se je hotel človek v vsaki na Kras v Kal pri St. Petru k mo- teh tleh gostilni malo pozabavati, ni nič čudnega, ako je bila ura na- krat 4 zjutraj žegnanje pa je bilo samo enkrat na leto.

Nedeljo po Malem šmaru pa zopet žegnanje v Verdu. Razume se da, ko najbližji sosedje je bilo treba tudi v Verdu po "hlebe".

Tudi meše se je brala letos v Verdu za žegnanje. Sominjam se, da Verjanom včasih pred leti ma- ša ni bila dovoljena, ako se je prejšnje leto v gostinah tam ple- salo. Pa kako si moremo misliti pravo žegnanje brez godbe.

V Verdu so še vedno dve stare dobre gostilne, namreč pri Rud- lunu in pri Hrencu. Zvečer je bilo ljudstva v obeh natlačeno. Razu- me se, da tudi godbe in plesa ni manjkalo. Pri Hrencu je igral Gla- zar, pri Rudlunu pa tamburaški zbor "Lošca".

Ne vem, kako bo torej zopet drugo leto z mašo v Verdu.

Človek bi mislil, da je v Ameri- ki druga sveta vera, ako se spom- ni na slovensko cerkev v New Yor-

ku, ko je v prvem nadstropju cer- kajnega športnega društva z kev, pod cerkvijo dvorana, v kavsakovrstnimi dirkami in veselico teri se vsako večje slavlje završi z godbo in plesom, pod dvorano je pa še klet, z vsakovrstnimi dobrotami.

V tem zbiru je pač lepše biti kristjan v Ameriki kot tukaj.

V splošnem pa dobi človek vtis, da tudi tukaj živijo ljudje bolje kot kdaj poprej, posebno če se so- di po mnogobrojnem obisku v go- stinah in na veseličah.

Gostilni na Vrhniku je 18. Najbolj obiskane so pri Karo- lu in Ivanki Drašler (bivši Koren- čanovi), potem v Mantovi pri Na- tem izvajal na križpotu vsako-

stetu in v Društvenem domu, kjer sta Kacjanecova Miha in njegova žena Mežnarjeva Mici za "birta". Najmanj obiska pa je menda pri Kovačih in pri Francu. Kljub temu pa vseno noben ne "falira".

Razume pa se, da kakor drugod tudi tukaj ne manjka revščine, a tista se drži le bolj v ozadju skri- ta. So siromaki, kateri mogoče go- lo leto vina niti ne pokusijo. Take domače revšče je videti, le ob pet- kih, ko hodijo sključeni od hiše do hiše, ter ti za dinar zmoli cel očenaš, želi in ti kliče v zahvalo vse dobrote tega in onega sveta, dasi jih je revež sam najbolj po- treben.

Prvi mesec bivanja doma je mi- nul, da nisem vedel kdaj. Kako tudi ne. Vedno veselice in zabave, ob večerih pa prijetna družba v eni ali drugi domači gostilni.

Prejel sem tudi povabilo iz Met- like od sorodnikov Mr. V. Volka za trgatve. Vabili sem se rade- volje odzval ter se zadržal dol- skoro en teden. Ko je bilo grozdje večina potrpano, smo se zabavali ob stari kapljici in sladkem mo- šču, katerega kakovost je letos iz- borna, le žal, da je vsled vedno uničujoče toče pridelka manj kot druga leta.

Prišedši domov se je takoj ubral na Kras v Kal pri St. Petru k mo- tem tleh gostilni malo pozabavati, ni nič čudnega, ako je bila ura na- krat 4 zjutraj žegnanje pa je bilo samo enkrat na leto.

Nedeljo po Malem šmaru pa zopet žegnanje v Verdu. Razume se da, ko najbližji sosedje je bilo treba tudi v Verdu po "hlebe".

Tudi meše se je brala letos v Verdu za žegnanje. Sominjam se, da Verjanom včasih pred leti ma- ša ni bila dovoljena, ako se je prejšnje leto v gostinah tam ple- salo. Pa kako si moremo misliti pravo žegnanje brez godbe.

V Verdu so še vedno dve stare dobre gostilne, namreč pri Rud- lunu in pri Hrencu. Zvečer je bilo ljudstva v obeh natlačeno. Razu- me se, da tudi godbe in plesa ni manjkalo. Pri Hrencu je igral Gla- zar, pri Rudlunu pa tamburaški zbor "Lošca".

Ne vem, kako bo torej zopet drugo leto z mašo v Verdu.

Človek bi mislil, da je v Ameri- ki druga sveta vera, ako se spom- ni na slovensko cerkev v New Yor-

ku, ko je v prvem nadstropju cer- kajnega športnega društva z kev, pod cerkvijo dvorana, v kavsakovrstnimi dirkami in veselico teri se vsako večje slavlje završi z godbo in plesom, pod dvorano je pa še klet, z vsakovrstnimi dobrotami.

V tem zbiru je pač lepše biti kristjan v Ameriki kot tukaj.

V splošnem pa dobi človek vtis, da tudi tukaj živijo ljudje bolje kot kdaj poprej, posebno če se so- di po mnogobrojnem obisku v go- stinah in na veseličah.

Gostilni na Vrhniku je 18. Najbolj obiskane so pri Karo- lu in Ivanki Drašler (bivši Koren- čanovi), potem v Mantovi pri Na- tem izvajal na križpotu vsako-

stetu in v Društvenem domu, kjer sta Kacjanecova Miha in njegova žena Mežnarjeva Mici za "birta". Najmanj obiska pa je menda pri Kovačih in pri Francu. Kljub temu pa vseno noben ne "falira".

Razume pa se, da kakor drugod tudi tukaj ne manjka revščine, a tista se drži le bolj v ozadju skri- ta. So siromaki, kateri mogoče go- lo leto vina niti ne pokusijo. Take domače revšče je videti, le ob pet- kih, ko hodijo sključeni od hiše do hiše, ter ti za dinar zmoli cel očenaš, želi in ti kliče v zahvalo vse dobrote tega in onega sveta, dasi jih je revež sam najbolj po- treben.

Prvi mesec bivanja doma je mi- nul, da nisem vedel kdaj. Kako tudi ne. Vedno veselice in zabave, ob večerih pa prijetna družba v eni ali drugi domači gostilni.

DENARNE pošiljatve kot Božična da- rila so v pretežni večini že na potu v stari kraj. Vendar pa prihajajo še vedno naročila za izplačanje pred Božičem, kar nam je mogoče izvršiti potem brzojavnega pisma.

Kdor toraj želi, da izplačamo nakaza- ni denar tekoma enega tedna, naj nam pošlje še en dolar za stroške takega brzojav- nega pisma.

Postrežba kot vedno najtočnejša.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

ske. Na častno mesto so posadili očeta gospodinje, Mihaela Če- pirlo.

Bilo je navzočih v družbi tudi par karabinerjev, par učiteljev, ena učiteljica, še zavečna Sloven- ka — gdš. Vrh.

Ko pride drugi dan opoldne ma- lo domače dekletce v trgovino, se postavi pred navzočo učiteljico ter jo z kvišku stegneno roko molče po fašistovski pozdravi. Opazil sem, da so tudi za zaveč- no učiteljico mnčni taki prizori, toda izmed mnogih je še srečna, da jo kot Slovenke pustijo na nje- nem degoletnem mestu.

Pokoriti se je treba, ker sila ko- la lomi, toda mnogi tamošnji do- mačini so mnenja, da "svaka sila do vremena", ako tudi se spreha- ja po vaseh polno fašistov in kara- binerjev.

Drugi dan zarano je Francec vpregel svoj Fiat avto ter sva napravlila mal izlet čez St. Peter v Knežak, kjer smo se sestali z vrhniškimi rojakom A. Nagode- tom, (Gromov Tone), kateri ima tam vpeljno malo mesnico, a se je pritoževal, da tudi njemu fašis- ti nagajajo.

Od tam sva jo ubrala preko Po- stojne, Orhka pod sivim Nano- som v prijazno Vipavsko dolino. V Vipavi sva se oglasila pri bratu, oziroma stricu naših Premrujev iz Norwalk, Conn. Zanimalo jih je seveda najbolj, kako se imata bra- ta Sander in John Premru ter njih številni sinovi in hčere v Ameriki.

Kleti pa ima vinska zadruga v Vipavi, kakoršnih še nisem videl v življenju. Štiri vrste po 10 so- dov od 30 do 60 hekto vsebine. Vmes je postavljen en čanec, ka- teri drži samo 80 l. manj kakor 100 hekto. Na koncu kleti pa sta v cementu v notranjosti z močnim steklom obdelana prostora, kate- rih eden drži 300, drugi pa 330 hektolitrov.

Kaj prijatelji, po taki množini vinske kapljice bi se pač lahko barto vozilo.

Preše pa imajo tri na hidravlič- ni pritisk, katerih vsaka da naen- krat do 10 hekto močta.

Iz Vipave smo jo ubrali po ste- nih in ostrih serpentinah v Črni vrh pri Idriji. Tam smo prišli ravno opoldan v gostilno, kjer je bilo že par učiteljev in učiteljice pri kosilu. Govorili so med seboj slovensko, ter se mi je zelo čudno zdelo, da puste Italijani tako bli- zu jugoslovanske meje slovensko učiteljstvo.

V gostilno je prišlo par fašistov in učiteljstvo se je takoj pričelo pogovarjati italijansko, dasi so bili fašisti, kot sem pozneje se- znal, tudi sami Slovenci. Tužna nam majka! Kakorhitro pa so od- šli, se je pogovor nadaljeval slo- vensko.

(Dolje prihodnji.)

Zdravniki priporočajo gorak Bolgar- ski Krvni Čaj za odpravo prehladov. Bolgarski Krvni Čaj je jako dobro družinsko zdravilo. Pijte ga vročega predno greste spat. Dobar je zoper za- prtje, revmatizem, kisel želodec, slaba jetra in za izboljšanje krvi.

Naprodaj pri vseh lekarnarjih, ali zavarovano po pošti, velika družinska skatija \$1.25 ali 3 skatije \$3.15 ali 6 skatij \$5.25. Naslov H. H. von Schlick, Pres. 200 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. —Advt.

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

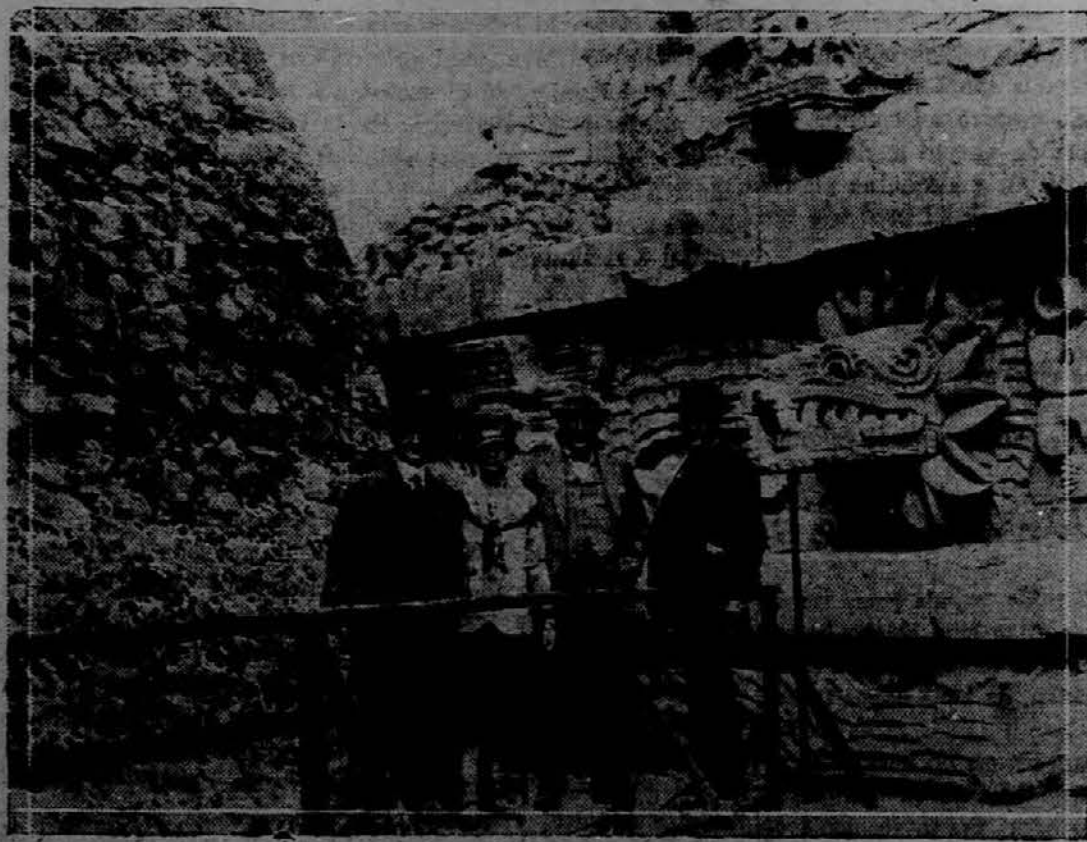
KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

KJE SE NAHAJA moj mož JO- ZEF ŽUŽELI, ki je imel naslov 7 Carson de Pasca Re de Peru, Soc. A. Dolgo že nisem čula o njem. — Fani Žuželi, Rajha- burg, ob Sevi, Jugoslavija. (2x 5,6)

AMERIŠKI POSLANIK V MEHIKI

Dwight Morrow si je pred kratkim obletel tri tisoč let stare razvaline pri Teotihuacanu.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in

GRAJSKA GOSPODIČNA

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Tretje poglavje.

Napočil je pomembni dan.

Prvo poročilo, ki je vzplamtelo srca ženskega prebivalstva Angerwies, je obstajalo iz vesti s pošte, da je dospel za gospo grofice iz glavnega mesta velik zaboj, ki vsebuje brez dvoma obleko kot je gotovo še niso videli zidovi mesta izza časa, kar obstajajo.

V Angerwies so imele ženske navado, da so pred vsako veselico in vsakim plesom hodile naokrog le napol oblečene, da jim ni bilo treba oblačiti se dvakrat. Vsled tega so bile lepote Angerwies srašno presenečene, ko so videle grofice iti zjutraj na izprehod v elegantni promenačni obleki. Tudi opoldne se je prikazala pred gospodi v hotelu elegantno in čedno oblečena.

— No, te ženske iz glavnega mesta, — je zastokala gospa županja, — so drugače izrjene v oblačenju kot me druge ženske. Te si to tudi lahko privoščijo. Gospa grofica je dala vendar poklicati svojega francoskega komornika, ker se ni stari brivec prav nič razumel na te novomodne frizure. Ljubi Bog, kako bi se pač? Njegova glavna umetnost obstoji v tem, da zna delati polčke.

Tako so bile vse hiše polne zanimive tvasine za pogovor, a tudi moški so našli predmet, o katerem ni bilo nikdar mogoče razpravljati preveč.

Povsod na cesti je bilo videti čestite meščane kot majhne barne oblake, ki so se vedno bolj zgoščali ter se končno izpremetili v nevihto.

Čeprav je bil dan hladin in deževen, so se moški vedno bolj in bolj razvneli in v krog polne je vsakdo hitel domov kot kotel, ki se bo vsaki trenutek razpočil. Ali je bil mogoče premagati in pozabiti tako žaljenje?

Gerje ovcemu kozulu starega grofa, ki je izzval osvetlo na tak način.

Stvar se je pripetila na naslednji način.

Čeprav sta grof Ridiger in njegova žena zaman potrkala na vrata gradu Niedeck, nista imela oba velikodušna človeka nobenega občutka jeze ali osveteželosti, pač pa ravno nasprotno. Grof Ridiger je sedel zvečer k starim prijateljem v sobi hotela ter mestnim občetom in govoril z njimi pošteno in odkrito, kot s svojimi najboljimi in zaupni prijatelji. Ne radi samega sebe, pač pa radi ugodnih, zanimljivih prebivalcev Angerwies je hotel grof govoriti z starim grofom. Nameraval je napraviti skupnemu bratranecu pošteno pridigo ter ga pregovoriti, da bi se boljše zavezal za svoje ljudi. Treba je bilo zgraditi novo občinsko šolo, katero bi moral majoratni gospodar podariti občini in njuno treba je bilo izboljšati in popraviti ceste in pota. Treba je bilo storiti še na tisoče drugih stvari. Vsakdo je lahko videl, kako je vse razveto in oživelo, ko se mudil le osem dni v mestu resnično grofovski nastopajoč Niedeck. Seveda, kaj takega bi ne bilo nikdar mogoče doseči pri grofu Vilibaldu. Kjer ni v hiši nobene ženske, ni tudi nikake družabnosti in nikake porabe denarja. — Kako pa naj se poroči prisknjenec? — se je glasilo. To je popolnoma izključeno.

Nato pa je grof Ridiger potolažil stokajoče občinske glavarje ter rekel, da bo poskusil še zadnje, da ugodno upliva na svojega bratranca. Raditega je prosil, naj se pošlje grofu Vilibaldu formalno povabilo na prireditev in ples veteranskega društva. Grof Vilibald ni seveda še nikdar duhal smodnika in tudi ni še nikdar videl nobenega Francosa, a kljub temu mora imeti toliko domoljubja, da se udeleži prireditve. On ne more odkloniti povabila, se je glasilo — ker bi drugače naravnost smrtno razžalil vse prebivalce mesta. Le bolezen bi ga lahko opravičila, — a on vendar ni bolan.

Na veselici sami pa bo grof Ridiger prijel svojega bratranca in prisilil, da se zaveže za stvar šole in ceste.

Vse je nazdravljalo grofu Ridigerju ter razmišljalo s srdom tudi o možnosti, da bi majoratni gospodar mogoče vendar odklonil povabilo. Ob teh mislih so se krčile pesti vseh.

Vsled tega so se sestavili zelo slovesno in priljubljeno povabilo, katero sta odnesla dva gospoda na grad.

Grofa Vilibalda seveda nista videla, ker je odšel ven. Glasilo pa se je, da bo kmalu poslal sporočilo. Dotičnega jutra je prišel nato odgovor in ko ga je župan prebral, je zakrknil od srca:

— Ne bo ga, Liza! Za vraga, ne bo ga!

Gospa Liza pa je zmajala glavo.

— Jaz takoj nisem mogla razumeti, zakaj ste ga povabili. V prejšnjih časih vam ni prišlo nikdar kaj takega na misel! Takrat ste vedno rekli: — Mi si ne moremo drzniti, da bi povabili visokorojenega državnega grofa k nam, bormim kmetom! Naenkrat pa ste storili to, kot da je vaše glihe.

Župan pa je prišel divjati po sobi.

— Bodi tiho, tega ne razumeš. Državni grof sem, — državni grof tja. Ali nista pokazala naš prijatelj Ridiger in njegova žena, da je mogoče občeati z nami in ta dva sta tudi grofa z Niedeck ter — milijonarja! Nikake ošabnosti pa ne pozna kot ta prokleti deček v ovcem kozulu, ta prismojenec, ki se ne sramuje hoditi naokrog kot kak kozji pastir.

Nato je planil župan skozi vrata.

Blizil se je večer. Slavnostna dvorana se je pričela polniti.

Tudi grofica Melanija je medtem došla svojo toaletto. Stala je pred ogledalom ter motrila svojo krasno postavo z ironičnim pogledom. Nato pa je sedla na zofo ter se pričela smejati naglas.

Grof, ki je hodil po sobi gorindol, oblečen v elegantno plesno obleko in s številnimi dekoracijami na prsih, je obstal pred njo ter zrl nanjo ves presenečen s svojimi ostrimi, hladnimi očmi.

— Ali si iz uma? Kaj pomenja to obnašanje? — jo je nagovoril.

— Oprostite, Ridiger, meni se zdi vse to tako smešno.

— Kaj neki, če smem vprašati?

Njen pogled je poletel preko njegove viške postave in zopet se je nasmešnila.

— Da delava take strašne napore, da se nališpava za to zakotno gospodo. Škoda za mojo vlečko.

On pa je nervozno skomignil z ramama.

— Ali delava to mogoče za zabavo? Mislim sem, da se dobro zavedaš, za kaj gre praznoprav?

— To dobro vem, prijatelj moj, — je rekla postala resna ter se zopet dvignila. — Pripravljena sem žrtvovati to lepo obleko in na žaljnih ovsem dni svojega življenja, če bova dospela s tem do cilja. Dosedaj so bile najine prilike dobre in mislim, da bova danes zvečer zmagała.

— Prosim te, draga Melanija, da ostaneš resna ob burki, katero

hoš ugledala. Pomisli, da greš na kostumski ples, — in predpisane so staromodne razmere. Sedaj pa pojdi ter odpri vse zatvornice svoje ljubeznivosti, da delaš z nenoj v roko.

POVODENJ V BENETKAH

Malo čudno se sicer sliši, kajti v Benetkah je vedno dosti vode, toda zadnje dni je izredno narasla in preplavila trg sv. Marka.

Ponudil ji je roko ter odkorakal proti vratom.

Kot na povelje je utihnilo vse v dvoran, ko se je prikazal pri vratih stari Simel ter vzkliznil:

— Prihajata!

In res sta prihajala.

Župan je imel namen, da pusti zaigrati ob vstopu grofovskega para narodno himno, a doktor in nadgozdar sta bila mnenja, da bi ne bilo to prilično in mestni oče se je čutil vsled tega nekoliko razžaljenim.

Odkorakal je na čelu honoracij grofovskemu paru nasproti, s številnimi pokloni, kot da ima pred seboj veličanstvo.

Grof je ponudil županu roko.

— Ali me hočete povesti k vaši gospej soprogi ter naju seznaniti z damami družbe? — je rekel grof šepetaje.

Na ta način odlikovani je položil svojo desno roko na sree, napravil nov poklon, katerega so kopirali vsi gospodje njegovega spremstva, z izjemo asesorja, ki je takoj stopil na stran grofice.

Ona ga je smehljuje pozdravila in Barning je zardel od ponosa ter se ozrl naokrog, kot da hoče reči: — Kakšen človek sem jaz!

Nato se je pričela turneja.

(Dalje prihodnjič.)

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Ali je res, da je razmeroma več zločincev med tujerodci?

I.

Mnogo se danes govori in piše o

"inozemcih in zločinih" in mnogi

verjamejo, da so tujerodci eden iz

med poglavitnih razlogov vzle-

mirajoče kriminalnosti v Zdrže-

nih Državah. Tudi mnogi tujerod-

ci sami to verjamejo, ali pa ne zna-

jo, kaj bi odgovorili, ko jim kdo to

čita. Zato se z izrednim zamina-

njem čita govor Prof. E. H. Suther-

landa, ki ga je imel pred letošnjo

narodno konferenco socijalnega de-

la. Prof. Sutherland je sociolog

minnesotske univerze in je prizna-

na avtoriteta na polju kriminalno-

gije.

Ali je res, da je med priseljenci

izredno mnogo zločinstva? — se

vpraša Prof. Sutherland. Po

skrbnem proučevanju statistik o

kriminalnosti je on prišel do za-

ključka, da priseljenci niti ne

"izpolnjuje svoje kvote" zločin-

stva. Po njegovem zaključku je

kriminalnost med priseljenci za

dve tretini manjša kot ona med

tukaj rojenimi belokožci.

Kakor Prof. Sutherland pou-

darja, se ljudje, ki hočejo pokaza-

ti količino zločinstva med prise-

ljenci, poslužujejo trojih metod.

Prva metoda je pripravljanje ab-

solutnih števil, ne pa razmernih.

Sodnik Kavanagh iz Chicago se je

poslužil te metode, ko je lani raz-

pravljaj o zločinstvu v vrsti član-

kov; trdil je tedaj: "Neglede na

zločine storjene po črnihi, dve tre-

tini zločinov v Združenih Drža-

vah izvira od ljudi, rojenih v Ev-

ropi in njihovih neposrednih po-

tomcev". Ta trditev je sicer pre-

tirana (pravičnejše razmerje je 55

odsto, od katerih spada na prvo ge-

neracijo priseljencev 30 odsto in

na drugo 25 odsto), ali s tem po-

pravkom odgovarja resnici. Pa

vendarle podaja povsem krivo si-

liko. Kajti namiguje, da imajo pri-

seljenci večjo kriminalnost. Tega

pa statistike ne kažejo. Vsi sta-

tistiški podatki ne pomenjajo nič,

ako niso navedeni v razmerju k

prebivalstvu v vsaki skupini. Dru-

ga metoda obstoja v tem, da se

navede število aretacij, obsodb in

zapornih kazni v razmerju s pre-

bivalstvom dotične skupine. Tedaj

najdemo, da izmed vsakih 100.000

priseljencev je vsako leto obsoje-

nih 489 v jetnišnice ali poboljša-

valnice, dotim izmed vsakih 100.000

tukaj rojenih belokožcev le 239 je

vsako leto obsojenih v ječo. Potem-

takem bi imeli razmeroma po dva

tujerodna zločince za vsakega do-

morodea. To razmerje zovemo su-

rovo razmerje zapornih kazni ozi-

roma kriminalnosti, kajti dugega

načina za presojo kriminalnosti ni.

Ali tudi to razmerje podaja krivo

sliko. Kajti ne jemlje v poštev

dejstva, da se skupina tujerodcev

razlikuje od skupine domorodcev

po starosti, spolu in naselit-

vi. Tedaj pa prihajamo do čisto

važna okoliščina, ker odrasli ml-

adeni zločincev v mestih i-

majo razmeroma večjo kriminal-

nost in ravno priseljenci imajo

razmeroma mnogo več mladih od-

raslih ljudi moškega spola, ki sta-

nujejo v mestih.

Tretji in najpravičnejši način,

da se najde razmerje kriminalno-

sti med tukaj rojenimi belokožci

in tujerodci, je ta, da se z ozirom

na kriminalnost primerjajo skupine

tujerodcev in domorodcev, ki so si

slične po starosti, spolu in naselit-

vi. Tedaj pa prihajamo do čisto

drugačnih razmerij. Ako vporab-

ljamo statistike iz l. 1923 in pri-

merjamo jetnike moškega spola in

odrasle starosti, najdemo, da raz-

merje za priseljence je le 1.2 krat

višje kot razmerje za domorodce.

Ali ako omejujemo to primerno

na odrasle moške, bivajoče v precej

sličnih naselbinah najdemo, da so

priseljenci še na boljšem kot domo-

rodeci. Le oglejmo si na primer dr-

žavo New York l. 1920. Tu najde-

mo, da so priseljenci 1.1 krat bolj

pogostoma obsojeni v ječo kot tu-

kaj rojeni belokožci. Ako pa jemlje-

mo v poštev le odrasle prebivalstvo

moškega spola, najdemo, da je kri-

minalnost med tujerodci znašala le

65 odsto od one med domorodci. Ako

omejujemo primerno na samo mesto

New York in pripravimo število ob-

sodb v mestne zapore, najdemo le

59 odsto toliko priseljencev kolikor

domorodcev v razmerju k odrasle-

mu moškemu prebivalstvu v vsaki

izmed obeh skupin. Ista stvar je v

Minnesoti, kjer razmerje kazni v

državne zapore znaša 100 za domo-

rodece in 145 za tujerodece, ako jem-

ljemo v poštev celotno prebivalstvo

obeh skupin. Ako pa popravimo to

razmerje s tem, da vpoštevamo le

prebivalstvo istega spola, starosti

in bivališča, najdemo, da kriminal-

nost med tujerodci znaša le 65 od-

sto od one med domorodci. V Iowi

tujerodeci izkazujejo po istem raz-

merju le 65 odsto toliko zapornih

obsodb kot domorodci.

Zato splošni odgovor na vpraša-

nje o kriminalnosti tujerodcev je

ta: Ako vpoštevamo absolutna šte-

vila, 30 odsto izmed vseh oseb, ob-

sojenih v zapor, so tujerodeci; v

razmerju k celotnemu prebivalstvu,

je torej dvakrat toliko tujerodcev

obsojenih v zapor kolikor domoro-

dcev. Ali to je v prvem redu zato,

ker so tujerodeci v glavnem mladi

odrasli ljudje moškega spola, sta-

nujejo v mestih, in ne zato, ker so

tujerodeci. Ako primerjamo odrasle

priseljence moškega spola, živče

v mestih, z odraslimi domorodci

moškega spola, živčimi v mestih,

imajo priseljenci le dve tretini toli-

ko kazenskih obsodb kot domoro-

dci. Ta zadnja trditev je resnični in

primerni odgovor na zgornje vpra-

sanje, namreč, da priseljenci iz-

polnjujejo približno le dve tretine

svoje kriminalne kvote oziroma ima-

jo le dve tretini kriminalnosti tukaj

rojenih belokožcev.

To trditev odličnega ameriškega

kriminalologa naj si vsak tujerodec

prav dobro zapomni.

Operacija, ki vrača vid.

V Cremoni stoji zavetišče za slepce. Med številnimi nesrečniki je bil v tem zavodu tudi neki 12-

letni deček, ki je bil od rojstva slep. Znani zdravnik za očesne bo-

lezni prof. Bochi se je odločil, da izvede na tem dečku tvegano ope-

racijo. Segel je po kirurškem no-

žu in poskušal svojo novo metodo.

Ko je deček prebolel rano in so mu odvzeli obvezo z oči, je zavris-

nil od veselja. Solnce, o katerem se mu je prej komaj sanjalo, je

posijalo v njegovo življenje, nje-

gov vid je postal normalen.

Vest o redostnem dogodku se je

takoj razširila po zavodu za slep-

ce, ki so vreli od vseh strani skupaj ter se začeli zgrinjati okrog

srečnega videa. Prosili so kirurga,

naj jim opiše vse, kar je doživel,

ter so ga prisilili k objavi, da jih

ne bo nikoli zapustil. Klajpada se

se našli tudi taki, ki se začeli mo-

ledovati, na njih uprava tega

zavoda za slepce pošlje takisto v

bolnišnico, da preizkusi na njih

dr. Bochi svoj kirurški nož.

Ker je tudi praški

sovjetski zastopnik Krestinski

podpisal manifest opozitije, bo

imenovan na njegovo mesto drug